

Góra Przemienienia

Tygodnik parafii Przemienienia Pańskiego w Sanoku

Góra Przemienienia nr 43 (221) 28 października 2007r.

Aby nigdy nie burzono kościołów...

W związku ze świętem Rocznicy Poświęcenia Kościoła chciałbym przywołać tragiczną historię wspaniałej cerkwi, najpiękniejszej w Moskwie – **Soboru Chrystusa Zbawiciela**, o której pisze w książce „*Miejsce po imperium*” dziennikarz Paweł Reszka. Wszystko zaczęło się w pierwszej połowie XIX wieku, gdy decyzję o budowie tej świątyni podjął **car Aleksander I**. Chciał przez to podziękować Bogu za zwycięstwo w 1812 r. nad wojskami Napoleona Bonaparte, którego nazywał „antychrystem”. Po wielu trudnościach i kilkudziesięciu latach budowy i prac dekoracyjnych wewnątrz chram został wyświęcony w 1883 roku za cara Aleksandra III. Świątynia projektu **Konstantina Tona** szokowała współczesnych rozmiarami. Wieża o wysokości 103 metrów była najwyższa w mieście. Powierzchnia wyniosła 9000 metrów kwadratowych. Mogło się tam pomieścić 10 000 wiernych. Na marmurowych tablicach wewnątrz świątyni wypisano imiona wszystkich oficerów, bohaterów walk z 1812 roku.

Revolucja bolszewicka była wichrem historii, który niszczył wszystko to, co święte. Mimo, że cerkiew prawosławna starała się być neutralna i w świątyni Zbawiciela została odprawiona koncyliacyjna msza św. za wszystkie ofiary rewolucji, to czerwona władza nie pozwoliła na długie tolerowanie tego stamu. Rozpoczęły się prześladowania. W latach 1918-1920 zamordowano w Rosji 42 tysiące duchownych. Mimo to, w końcu lat trzydziestych połowa mieszkańców Rosji deklarowała, że wierzy w Boga i to doprowadzało komunistów do białej gorączki. Pogłębiano represje, przebrani za duchownych bolszewicy kpili z religii i palili święte ikony. Wystar-

czyło trzydzieści lat, a zburzono lub zamknięto niemal wszystkie cerkwie – w 1940 roku w całym imperium zostało ich jedynie około 200.

Wielka świątynia **Chrystusa Zbawiciela** szczególnie kuła w oczy bolszewików. W 1931 roku postanowiono, że stanie w tym miejscu „**Pałac Rad**”, jako znak nastania nowych czasów. Zaczęło się od demontażu pozłaczanych kopuł, potem ograbiono wnętrze. Wszystko zostało udokumentowane na taśmie filmowej: robotnik wspina się na kopułę i na cienkiej linie spuszcza kawałki blachy. Dwóch mężczyzn w ciemnych rubachach zdejmuje obrazy, otwiera ofiarną skarbonkę. Druciane okulary komisarza. Wąsaty aktywista starannie zapisuje do protokołu ołówkiem kopiając wszystkie rekwizowane kielichy, ornaty, wysadzone szlachetnymi kamieniami krzyże.

Na samo wysadzenie, jak na ekskluzywny spektakl teatralny, zaproszono tylko najpewniejszy aktyw partyjny, według specjalnych list. Widać, że bolszewicy bali się gniewu ludzi. Grudzień 1931 roku. Słychać najpierw jeden, potem jeszcze dwa głuche dźwięki. Zwała się kopuła, nawy, w niebo unosi się chmura kurzu. Coś poszło nie tak, z gruzowiska nadal sterczy kawał nienaruszonej konstrukcji, ale saperzy są na miejscu, gotowi kontynuować przerażające dzieło. Po kilku dniach sterty gruzu zaczynają wywozić setki ciężarówek. Ale to nie wystarcza. Nie tylko sobór zrównano z ziemią, ale także i wzgórze, na którym stał. Pozostała dziura w ziemi.

„Pałacu Rad” nie udało się wybudować, choć wykonano już fundamenty; II wojna światowa przerwała prace. Potem zupełnie tego zaniechano, a na miejscu świątyni powstał ogrom-

ny odkryty basen „Moskwa”, w którym mogło się kąpać nawet 20.000 osób dziennie. Jednak pamięć o świątyni pozostała. W końcu lat 80-tych wokół basenu zaczęły się formować procesje żądające odbudowy soboru. W 1995 roku rozpoczęła się odbudowa. **Sobór Zbawiciela** znów góruje nad miastem i jest miejscem największych religijnych uroczystości. (Paweł Reszka, *Miejsce po imperium*, Warszawa 2007, s. 306-309)

Kiedy czyta się o tych wydarzeniach włos jeży się na głowie. Myślę, że powinniśmy nieustannie dziękować Bogu, że w Polsce prawie wszystkie świątynie ocalały. Jedynie w sporadycznych przypadkach dochodziło do ich zniszczenia, jak np. w Wołkowie, nad Soliną, gdzie zburzono ponadstuletni kościół, w czasie budowy zapory (1968 r.), choć można go było rozebrać i przenieść w inne miejsce. Podobno wtedy wielu ludzi płakało, a milicja surowo strzegła dostępu do tego miejsca. W naszych stronach rozebrano poza tym wiele cerkwi greckokatolickich, które także były świątyniami, miejscami modlitwy, tak, że obecnie w Bieszczadach są one już rzadkością.

Podziękujmy dzisiaj Bogu za naszą świątynię parafialną, za to, że możemy się w niej modlić i uczestniczyć w ofierze Eucharystii i innych nabożeństwach. Troszczmy się zawsze o jej piękno i wystrój, aby była znakiem nadprzyrodzonej rzeczywistości. Prośmy, aby nigdzie na świecie świątynie chrześcijańskie nie były burzone, ani przemieniane na budynki zupełnie innego przeznaczenia. Niech kościół, jako piękny dom modlitwy, będzie dla wszystkich znakiem naszej chrześcijańskiej wiary i sercem modlącej się parafii.

Ks. Tomasz Grzywna

30 Niedziela zwykła – 28.10.2007.

Ogłoszenia duszpasterskie.

1. Nabożeństwo różańcowe, na które zapraszamy, odprawimy dziś o godzinie 17:00. Dziś bowiem przypada rocznica konsekracji naszego kościoła. W intencji budowniczych tej świątyni, ofiarodawców, restauratorów, fundatorów, duszpasterzy i tych którzy tu przychodzili na modlitwę, którzy tu przeżywali swoje spotkania z Bogiem, odmówimy modlitwę różańcową, w której szczególnie polecać będziemy ówczesnego księdza proboszcza Franciszka Salezego Czaszyńskiego, który z niemałym trudem przy wsparciu wiernych parafian wznosił ten kościół. Niech dobry Bóg wielokrotnie wynagrodzi ich poświęcenie i gorliwość.

2. We czwartek, 1 listopada, **UROCZYSTOŚĆ WSZYSTKICH ŚWIĘTYCH**. Porządek Mszy świętych w naszym kościele pozostaje bez zmian, z jednym tylko wyjątkiem: nie będzie Mszy świętej o godzinie 16:00. O godzinie **14:30** zgromadzimy się na cmentarzu, gdzie zostanie odprawiona uroczysta Msza święta koncelebrowana, a po niej procesja z modlitwami za Zmarłych. W Stróżach i Płowcach porządek Mszy świętych pozostaje bez zmian, z tym, że bezpośrednio po zakończeniu Mszy świętych, odbędą się procesje na miejscowe cmentarze. W związku z uroczystością Wszystkich Świętych i Dnia Zadusznego, we wtorek i we środę spowiadamy od godziny 17:00, aby umożliwić przyjęcie Komunii św. i zyskanie odpustów..

3. W **Uroczystość Wszystkich Świętych** przypada 162 rocznica urodzin ŚW. ZYGMUNTA GORAZDOWSKIEGO, NASZEGO WIELKIEGO RODAKA, KTÓREGO PAPIEŻ BENE-

DYKT XVI, 23 PA•DZIERNIKA 2005 ROKU, OGŁOSIŁ ŚWIĘTYM. TO NAJWIĘKSZY Z SANOCZAN, BO ŚWIĘTY. Na posiedzeniu Rady Miasta zapadła decyzja, aby nasz wielki Rodak został patronem Sanoka. Odpowiednie dokumenty zostały już złożone w Kurii Metropolitalnej w Przemysłu. Po każdej Mszy świętej, w dniu 1 listopada, odmówimy Litanię do Świętego. Starajmy się poznawać życie i dokonania naszego Świętego Rodaka. Nie ustawajmy także w modlitwach. Każdego 23 dnia miesiąca, w dniu w którym został ogłoszony świętym, o ile będzie liturgiczna możliwość, będziemy odmawiać do niego specjalne modlitwy.

4. W piątek przypada **WSPOMNIENIE WSZYSTKICH WIERNYCH ZMARŁYCH (DZIEŃ ZADUSZNY)**. W tym dniu o godzinie **17:30** odprawimy w naszym kościele procesję za Zmarłych. Porządek Mszy świętych pozostaje bez zmian (jak w każdy zwykły dzień), z tym, że o godzinie 9:00 odprawimy dodatkową Mszę świętą.

5. W związku z Dniem Zadusznym na naszych bocznych ołtarzach znajdują się karteczki tzw. **wypominki**. Można je zabierać, w domu czytelnie wypełnić i złożyć u któregoś z kapłanów czy też w kancelarii parafialnej. W listopadzie **codziennie**, o godzinie **17:30**, będziemy modlić się za Zmarłych polecanych w wypominkach. Raz w tygodniu, w poniedziałek wieczorem, odprawiać będziemy Mszę św. za zmarłych polecanych w wypominkach.

6. W tym tygodniu przypada tak-

że pierwszy czwartek, piątek i pierwsza sobota miesiąca. W Stróżach i Płowcach spowiadamy we środę od godziny 16:00, a w kościele parafialnym od 17:00. W pierwszy piątek spowiadamy od godziny 16:00. W tym dniu nawiedzamy także naszych chorych Parafian.

7. Przypominamy o **możliwości zyskiwania odpustów** w miesiącu listopadzie. W Uroczystość Wszystkich Świętych wierni mogą zyskać **odpust zupełny**, który może być ofiarowany za zmarłych. Warunkiem jest wyzbycie się przywiązania do grzechów, nawet lekkich, przystąpienie do sakramentu pojednania i pokuty, przyjęcie Komunii sakramentalnej, pobożne nawiedzenie kościoła lub kaplicy oraz odmówienie tam *Ojcze nasz, Wierzę w Boga* oraz jakiegokolwiek modlitwy w intencjach Ojca Świętego. W miesiącu listopadzie w każdym dniu można zyskiwać odpusty za zmarłych nawiedzając pobożnie cmentarz, gdzie należy odmówić *Ojcze nasz, Wierzę w Boga oraz dowolną modlitwę za zmarłych oraz w intencjach Ojca Świętego*. W dniach od 1 do 8 listopada odpust jest zupełny, w pozostałych zaś dniach – cząstkowy. Spowiedź sakramentalna wystarczy do zyskania odpustów w wielu dniach.

8. Na Wszystkich Świętych na cmentarzu kwestować będzie Towarzystwo Pomocy im. Św. Brata Alberta, prosząc o wsparcie dla najuboższych. Mieszkańcy naszego miasta już nieraz okazywali swoją wielką hojność i gotowość niesienia pomocy potrzebującym. Ufamy, że i tym razem nie zabraknie ludzi wrażliwych i mogących pomóc biednym.

Intencje w tygodniu 29.10 – 4.11.2007 r

Poniedziałek, 29.10

6.30 + Edward, Wanda, Marta Guła (greg.).

7.00 + Tadeusz, Maria, Stanisław, Irena.

7.30 o zdrowie i błogosławieństwo Boże dla Jadwigi.

8.00 podziękowanie i prośba o dalszą opiekę dla rodziny.

18.00 1. + Adam (greg.)

2. + Katarzyna i ++ z rodziny.

3. o zdrowie i błogosławieństwo Boże dla O. Tadeusza Rydyzka.

Wtorek, 30.10

6.30 + Tadeusz, Franciszek, Marta, Cecylia, Józef.

7.00 + Edward, Wanda, Marta Guła.

7.30 + Stanisława (f), Stanisław,

Apolonia, Augustyn.

8.00 + Adam 31 r. śm.

18.00 1. + Adam (koniec greg.).

2. + Bolesław.

3. + Helena, Franciszek, Władysław, Janina, Jan.

Środa, 31.10

6.30 dziękczynna z prośbą o Bożą opiekę dla Stanisława z rodziną.

7.00 o zdrowie i błogosławieństwo Boże dla Bronisławy.

7.30 + Edward, Wanda, Marta Guła (greg.).

8.00 prośba o błogosławieństwo Boże z okazji ślubu Aleksandry i Marka, oraz ślubu Małgorzaty i Majika.

18.00 1. + Kazimierz, Marek, Janusz i ++ z rodziny.

2. + Łucja Biłas 5 r. śm.

3. + Stanisław Wójtowicz.

Czwartek, 1.11 – Uroczystość Wszystkich Świętych

6.30 + Antoni i Katarzyna.

8.00.....

9.30 ++ z rodziny.

11.00 za parafian.

12.30 + Florentyna Granatowska – Kopczyk (początek greg.).

18.00 + Edward, Wanda, Marta Guła (greg.).

Płowce: ++ z rodziny Milewskich.

Piątek, 2.11 – Dzień Zaduszny

6.30 + Edward, Wanda, Marta Guła (greg.).

7.00 + Florentyna Granatowska – Kopczyk (greg.).

7.30 + Anna, Irena i ++ z rodziny.

8.00.....

18.00 1. + Józefa Nawrocka.

2. ++ z rodziny Bochnaków i Stanisławczyków.

Sobota, 3.11

6.30 + Florentyna Granatowska – Kopczyk (greg.).

7.00 + Edward, Wanda, Marta Guła (greg.).

7.30 ++ z Róży św. Dominika: Zofia,

Anna, Maria, Eugenia, Zofia, Romana 8.00.....

18.00 1. + Bolesław Gałuszka

2. + Olga, Piotr, Paulina, Wawrzyniec.

3. ++ z rodzin Nawrockich, Ciporów, Gaździków.

Niedziela, 4.11

6.30 za parafian.

8.00.....

9.30 + Romana (f), Władysław.

11.00 + Karol Pohorski.

12.30 + Edward, Wanda, Marta Guła (greg.).

16.00 + Florentyna Granatowska – Kopczyk (greg.).

17.00 nabożeństwo różańcowe i zmiana tajemnic.

18.00 + Włodzimierz 17 r. śm.

Płowce: + Krystyna, Jerzy.

W rocznicę poświęcenia własnego kościoła

Bywając w różnych parafiach spostrzegam niekiedy tablice umieszczone w kościołach z nazwiskami księży proboszczów. To piękny znak ich obecności i pasterskiej posługi, a jednocześnie troski księży proboszczów o upamiętnienie ich czasu pobytu w danej parafii. Także znane są nazwiska księży proboszczów i naszej parafii. Natomiast nie ma nigdzie nazwisk księży wikariuszy, którzy w ciągu długich dziejów parafii, tu pracowali czy to jako katecheci czy jako wikariusze. Te braki w jakiś spo-

sób staram się wypełnić przedstawiając stosowne tabele. W tym katalogu kapłańskim są pewne luki, które dziś będzie już bardzo trudno uzupełnić, gdyż wicher historii nie zawsze obchodził się łagodnie z wszelkiego rodzaju dokumentami. Materiał źródłowy na którym się opierałem jest różnorodny. Gwoli ścisłości faktograficznej wspomnę, że korzystałem przede wszystkim ze „Schematyzmów diecezji przemyskiej”, które ukazywały się od roku 1805, a które znajdują się w Archiwum Archidiecezji w Przemyślu, w Biblio-

tece Wyższego Seminarium Duchownego w Przemyślu czy też w Instytucie Teologicznym w dziale Historii Kościoła w Polsce. W naszym parafialnym Archiwum odnalazłem „Kurendy Konsystorza biskupiego Przemyskiego o.ł.”, poczynając od roku 1867 – 1897. Korzystałem także z „Roczników diecezji przemyskiej”, „Roczników archidiecezji przemyskiej”, „Kronik diecezji przemyskiej” i „Kronik archidiecezji przemyskiej” czy w końcu „Adresownik archidiecezji przemyskiej” z ostatnich lat. Do dyspozycji miałem także „Rocznik diecezji sandomierskiej” z roku 1997 oraz aktualną stronę internetową diecezji rzeszowskiej. Wielką pomocą były także informacje uzyskane od księży.

Wielu z tych księży pamiętamy, znamy ich. Oni stawali przy ołtarzu w naszym kościele, zasiadali do konfesjonatów, celebrowali różnego rodzaju nabożeństwa, katechizowali, formowali sumienia dzieci, młodzieży i starszych. Niech ten skromny przyczynek będzie wyrazem wdzięczności okazanej im dziś, niekiedy po wielu, wielu latach. Pamiętajmy o tych, którzy już odeszli, jak również o tych, którzy nadal pracują na różnych placówkach duszpasterskich. Zmarłym niech przyjmie Pan Czasu i Historii do swojej chwały, a żyjącym niech błogosławi na Pańskiej niwie.

Ks. Andrzej Skiba

**KSIĘŻA PROBOSZCZOWIE, WIKARIUSZE, KATECHECI
PARAFII RZYMSKOKATOLICKIEJ W SANOKU**

L.p.	Nazwisko i imię	Rok i miejsce urodzenia	Rok święceń	Posługa w Sanoku	Data i miejsce śmierci lub miejsce aktualnego pobytu
1.	Szwartz Maciej			1805 administrator	
2.	Bobrowski Franciszek			1805 wikariusz, administrator Spiritualium; 1806 commendarius	
3.	Lasocieński (lub: Lasociński) Wojciech			1809-1824 (1825?), praep. curat.	
4.	Wilusz Józef			1826-1827; być może do roku 1825 praep. curat.	
5.	Antoniewicz Józef	1796	1825	1831 administrator	
6.	Grabowski Jan	1792	1819	1832-1850 proboszcz; jako współpracownicy widnieją Ojcowie Franciszkanie (bezimiennie)	09.07.1850 Karlsbad
7.	Wojciechowski Walenty	1819	1845	1846 wikariusz oraz Ojcowie Franciszkanie	
8.	Skrzyński Jan Kanty, Franciszkanin	1810	1834	1848 wikariusz	
9.	Schmidt Jakub junior, franciszkanin	1821	1846	1849-1850 wikariusz i katecheta	
10.	Ferentsak Wawrzyniec , Franciszkanin	1814	1839	1851-1859 administrator i katecheta, gwardian	
11.	Nowotarski Jan	1824	1848	1851 wikariusz; wikariuszami także są Franciszkanie	
12.	Winnicki Edward	1828	1853	01.09.1853-31.08.1858; wikariusz	31.08.1918
13.	Kostka Serafin, Franciszkanin	1815	1840	1855-1857 katecheta w szkole żeńskiej	
14.	Pietruszewski Damazy, Franciszkanin	1790	1814	1855 wikariusz	
15.	Matkowski Benedykt	1813	1846	1857-1859 wikariusz	
16.	Czaszyński Franciszek Salezy	1812	1835	1857-1898 proboszcz, budowniczy sanockiej fary pw. <i>Przemienienia Pańskiego</i>	09.09.1898 Sanok
17.	Rosicki Michał	1834	1858	1860 katecheta	
18.	Schmuc Wojciech	1828	1854	1861 wikariusz	
19.	Wyżykowski Aleksander	1836	1859	1862 katecheta	
20.	Jastrzębski Ludwik	1828	1855	1863-1864 wikariusz	

21.	Włodyga Stanisław, Franciszkanin	1822	1847	1864 wikariusz	
22.	Stasicki Bronisław	1836	1859	1865-1867 katecheta	09.04.1908
23.	Franciszkanin	1823	1855	1865-1868 katecheta	
24.	Łazowski Ignacy			1867-1870 wikariusz, zam. Dolina	
25.	Puchalski Wawrzyniec	1842	1867	1868-1869 wikariusz	1920
26.	Kobak Klemens, Franciszkanin	1823	1847 ?	1869 wikariusz	
27.	Fischer Karol Józef, późniejszy biskup	1847	1869	01.09.1869-27.12.1870 wikariusz	21.09.1931 Przemyśl
28.	Motylewicz Kornel, Franciszkanin	1806	1834	1871-1872 wikariusz i katecheta	
29.	Koleński Antoni	1846	1870	1872 katecheta	
30.	Pollak Jan	1846	1872	1873 wikariusz	
31.	Puzon Jan	1848	1872	13.08.1872-16.10.1872 wikariusz	1923
32.	Bigo Józef	1837	1860	1874 katecheta	
33.	Niebieszczanski Leon	1851	1873	1874 katecheta	
34.	Rózycka Chilla Jan	1846	1871	1875-1877 katecheta	
35.	Jędrzejowski Anzelm Franciszkanin	1840	1872	1875-1878 wikariusz i katecheta	
36.	Dziubek Edward	1849 Rzeszów	1874	1877-1882 wikariusz i katecheta	03.07.1925
37.	Podgórski Antoni	1848	1874	1879 wikariusz	
38.	Mravincsics Ferdynand	1847	1879	1880 katecheta	
39.	Stoch Jan	1855 Jasło	1880	25.07.1880-27.04.1885 wikariusz	22.08.1920
40.	Zuzak Szymon	1850	1876	1883-1887 wikariusz i katecheta	
41.	Hański Stanisław	1858	1883	1886 wikariusz	
42.	Bandasiewicz Stanisław	1862	1885	1886-1887 wikariusz i katecheta	
43.	Burezyk Mikołaj	1840	1868	1887 katecheta	
44.	Szurlej Jakub	1862 Lutcza	1887	01.09.1887-31.08.1888; zastępca katechety w Jasle i po- nownie wikariusz w Sanoku: 01.02.1889-31.08.1889	19.04.1937
45.	Trybus Michał	1855	1882	1888-1889 wikariusz	
46.	Sidor Józef	1859	1881	1888-1895 katecheta	
47.	Szczyrek Józef, Franciszkanin	1855	1881	1889 wikariusz, gwardian	
48.	Urban Józef	1860	1887	1890-1892 katecheta	
49.	Turkiewicz Stanisław	1867 Haczów	1889	1890-1899 katecheta; kooperator: 26.01.1897-08.09.1898; administrator: 08.09.1898- 23.04.1899	17.12.1923
50.	Nowakiewicz Michał	1855	1881	01.06.1892-31.08.1896	13.04.1927

		Kołaczy -ce		wikariusz	
51.	Mach Franciszek	1854 Żołyńia	1883	1893-1895 katecheta	23.02.1942
52.	Trznadel Jan dr	1866 Odrzykoń	1889	31.08.1894-26.02.1903 katecheta	01.02.1920
53.	Żuliński Kazimierz	1831	1854	Kaplan diecezji warszawskiej	
54.	Makowiec Władysław	1866 Żmigród	1889	01.09.1895-14.12.1895 katecheta	04.04.1921
55.	Gorczyca Antoni	1868	1892	1896 katecheta	1939
56.	Grzywa Józef	1868 Olpiny	1893	01.02.1896-11.01.1897	31.05.1935 Zakład Bonifratrów Iwonicz
57.	Wałęcki Jan	1864	1889	1897-1898	1951
58.	Murdza Marcin	1870 Sokolów	1895	14.02.1897-22.08.1900 wikariusz	23.09.1952 Rokietnica
59.	Stasicki Bronisław	1836	1859	1899-1908 proboszcz i dziekan	09.04.1908
60.	Stanisławczyk Ludwik	1871 Rzeszów	1894	1899-1917 wikariusz i katecheta	10.02.1917 Sanok
61.	Bienkiewicz Szymon	1869	1893	1901 wikariusz	
62.	Turkowski Maurycy Henryk dr	1873 Głogów	1896	23.07.1902-31.07.1904; wikariusz i katecheta; 01.09.1904-31.08.1908 katecheta egzaminator	10.08.1962 Kraków
63.	Lisiński Jan	1864 Żołyńia	1887	1901-1902 wikariusz	10.06.1939 Golcowa
64.	Kluz Gabriel, Franciszkanin			1902 wikariusz	
65.	Wawraszek Anzelm, Franciszkanin			1903 wikariusz	
66.	Bulichowski Stanisław	1876 Tarnow- wiec	1899	1903-1905 wikariusz	20.01.1962
67.	Drozd Józef dr	1857 Wrocanka	1882	08.02.1903-1923 katecheta	16.08.1923
68.	Pasek Jan Chryzostom dr	1875 Zadusz- niki	1900	01.08.1904-01.09.1905 wikariusz	16.12.1942 Jasło
69.	Sękowski Jan	1972 Kołaczy- -ce	1896	02.09.1906-08.04.1908 wikariusz; 08.04.1908- 28.09.1908 administrator	17.09.1936
70.	Uberman Jan	1879 Mokra Strona	1904	14.11.1906-15.04.1909 wikariusz; 15.04.1909-05.10.1909 administrator; 05.10.1909- 15.06.1910 wikariusz	29.01.1970 Sarżyna
71.	Garbacki Teofil	1873 Dębo- wicz	1897	1908-1911 katecheta	01.04.1934 Łużna, diec. tarnowska
72.	Sarna Władysław	1858 Strzy- żów	1883	22.09.1908-13.05.1909 proboszcz	09.01.1929 Przemysł

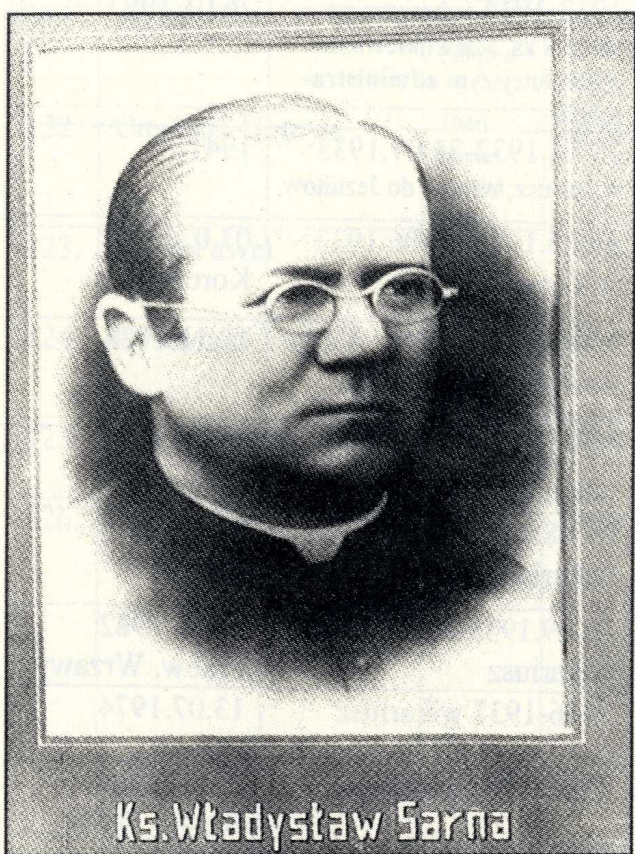
73.	Korpak Szymon	1880 Droho- bycz	1905	1909-1911 wikariusz; 1911-1918 katecheta	28.05.1940 w sowieckim więzieniu w Przemyślu
74.	Matwijkiewicz Franciszek Salezy	1851 Dynów	1874	1909-1933 proboszcz ; 1918 tajny podkomorzy Benedykta XV; 1931 szambelan papieski; sanocki dziekan	27.04.1933 Sanok
75.	Szpunar Stanisław	1883 Dubiecko	1910	01.08.1910-01.11.1912; wikariusz i katecheta	01.06.1958 Wesoła-Ujazdy
76.	Okoński Stanisław	1876 Jasło	1900	1912-1913 wikariusz	1933
77.	Rabczak Paweł	1880 Borek Stary	1906	01.02.1911-1950 katecheta	11.12.1950 Sanok
78.	Lorens Antoni	1887 Krościen ko W.	1912	1913-1914 wikariusz	1959
79.	Fuksa Andrzej	1882 Łubno	1907	06.10.1912-20.10.1915 katecheta	1964
80.	Bigo Józef	1837 Sambor	1860	1913-1915 emerytowany proboszcz z Mrzygłodu, zam.: Dąbrówka Polska	10.05.1915
81.	Deneka Jan Chrzyciel	1885 Rymanów	1911	1913-1915 wikariusz	25.04.1936 jako ad- ministrator w Rów- nem, w 51 roku ży- cia, 25 kapłaństwa
82.	Janik Wojciech	1889 Żółków	1914	1914-1916 wikariusz	26.06.1918 Lwów; w 29 roku życia, 4 kapłaństwa
83.	Górnicki Józef	1883 Stryzów	1909	1915-1916 wikariusz	09.04.1932 Przemyśl
84.	Gąsior Kazimierz	1885 Twierdza k/Frysz- taka	1911	15.04.1916-31.05.1916 wikariusz	02.05.1945 Albigowa
85.	Krystyński Wojciech	1889 Dębna	1916	1916-1918 katecheta	21.01.1979 Sanok, szpital; pochowany w Zarszynie
86.	Witeszczak Franciszek	1890 Stary Sambor	1914	Od 01.12.1917 kapelan wojskowy; katecheta od roku 1939	02.10.1945 Sanok
87.	Kosiba Antoni	1892 Bierówka k/Jasła	1916	1916 - ; nie wiadomo jak długo tu pracował, być może był kapelanem wojskowym (poza diecezją)	W roku 1949 ks. An- toni Kosiba spędził kilka miesięcy w wię- zieniu za upomnienie żołnierza, by ten oka- zał szacunek wobec Najświętszego Sakra- mentu. + 1970
88.	Hołub Bolesław	1894 Dębina	1918	1918-1921 wikariusz	25.12.1973 Zamojsce
89.	Goszyła Franciszek	1889 Doma- radz	1914	1918-1920	1954
90.	Rychel Zachariasz	1878 Fredropol	1902	15.10.1911-17.02.1918	14.11.1918 Sambor, w 40 roku życia, 17 kapłaństwa
91.	Chmurowicz Józef	1889 Ryma- nów	1912	31.01.1920-21.08.1920	1940

Ks. kanonik Franciszek Salezy Czażyński, proboszcz w latach 1857-1898, budowniczy Fary Sanockiej

Ks. Bronisław Stasiński, proboszcz w latach 1899-1908 (rep. M Kraczkowski)

Ks. kanonik Władysław Sarna, proboszcz w latach 1908-1909 (rep. M. Kraczkowski)

Ks. prałat Franciszek Salezy Matwijewicz, proboszcz w latach 1909-1933 (rep. M. Kraczkowski).

92.	Mikoś Jakub	1887 Golcowa	1913	1937-1945 (?); 22.05.1951 przeszedł do diecezji wrocławskiej, gdyż groziło mu więzienie za przynależność do Armii Krajowej	Nie wiadomo kiedy zmarł. Pochowany w Sanoku
93.	Kulczycki Władysław	1893 Korczyna	1917	1921-1923	11.02.1961
94.	Partykiewicz Augustyn	1890 Komarno	1913	16.08.1921-15.09.1922	25.07.1974 Jawornik Polski
95.	Hędrzak Teofil	1898 Buków	1922	1922-1926	06.07.1977 Jasionów
96.	Wanat Stanisław	1890 Binarowa	1916	20.08.1923-listopada 1927	08.07.1947 Przemyśl
97.	Janusz Stanisław	1897 Doma- radz	1922	1923-1926 wikariusz	Zmarł w roku 1952.
98.	Jedziniak Bronisław	1900 Gogolów	1925	1925-1927 wikariusz	16.05.1943 Dubiecko
99.	Twardzicki Franciszek	1902 Krasne	1926	01.08.1926-14.03.1933	10.03.1973 Krasne k/Rzeszowa
100.	Wolek Antoni	1901 Będzie- myśl	1925	01.08.1927-30.08.1938 ? wikariusz	08.08.1995 Człuchów (koszalińskie)
101.	Leja Ignacy	1904 Brzózka Stadnic- ka	1930	1930-1932	22.09.1975 Tarnowiec
102.	Opiola Józef	1907 Borek Stary	1932	1932-1934 wikariusz; po śmierci ks. Matwijkiewicza został tutejszym administra- torem	26.01.1997
103.	Łętkowski Julian	1907 Modę- rówka	1931	27.06.1932-31.07.1933 wikariusz; wstąpił do Jezuitów	1941
104.	Malak Franciszek	1905 Herma- nowa	1930	15.03.1933-26.06.1933 wikariusz	03.02.1994 Korczyna
105.	Krukar Bartłomiej	1891 Posada Górna	1918	1933-18.11.1938 proboszcz i wicedziekan sanocki	18.11.1938
106.	Pudło Kazimierz	1909 Korczyna	1933	01.08.1934-01.08.1936 wikariusz	27.12.1983 Korczyna
107.	Ziemski Władysław	1900 Schod- nica	1923	01.08.1934-20.09.1935 wikariusz, mgr	09.03.1983 Leżajsk
108.	Fietko Władysław	1903 Wrzawy	1928	20.09.1935-20.08.1936 wikariusz	06.06.1982 Pniów, Wrzawy
109.	Dudziński Stanisław	1906 Leżajsk	1932	1936-1937 wikariusz	13.07.1974
110.	Kowalski Roman dr	1907 Rudnik	1931	1936-1937 wikariusz	17.12.1984 Krynica, Rudnik
111.	Kostikow Roman mgr; Poniżej nota biograficzna	1901 Jasło	1923	1937 - ; proboszcz parafii wojskowej pw. Chrystusa Króla dla powiatów: Brzozów, Drohobycz, Krosno, Rudki, Sambor, Sanok, Turka, Stary	12.02.1950 Wrocław – Nowa Sól

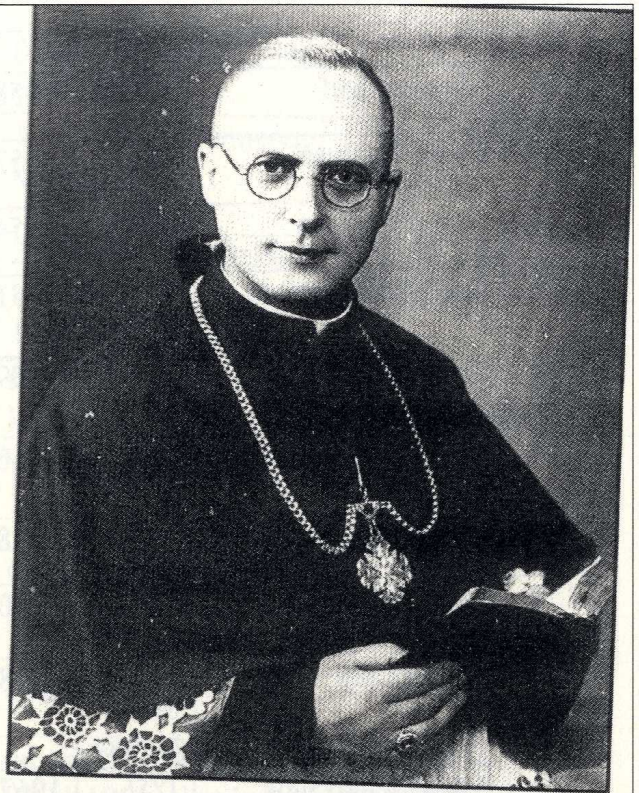
				Sambor. W roku 1831 został zwolniony z obowiązków w diecezji i mianowany kapelanem wojskowym. Dotychczas był administratorem w Kąkolówce	
112.	Nosal Stanisław	1908	1933	18.09.1937-01.08.1938	19.03.1969
113.	Stawarski Stanisław	1911 Sobniów	1936	06.09.1937-01.08.1938 wikariusz	28.12.1970
114.	Boroń Stanisław	1890 Stara Wieś	1919	1937-1948 katecheta	13.04.1955 Stara Wieś
115.	Trybus Stanisław	1907 Chorkówka	1933	02.08.1938-18.11.1938; wikariusz; administrator: 19.11.1938-12.01.1939	08.12.1981 Rzeszów
116.	Gołdasz Stanisław	1912 Urzejowice	1936	02.08.1938-12.04.1940 wikariusz	1992
117.	Wiśniowski Józef	1908 Tarnobrzeg	1933	12.01.1939-16.10.1941 wikariusz	10.11.1979 Majdan Królewski, Tarnobrzeg
118.	Porębski Antoni	1898 Wielowieś	1923	1939-18.05.1967 proboszcz, dziekan, prałat	18.05.1967 Stary Zagórz
119.	Wiśniowski Józef	1908 Tarnobrzeg	1933	12.01.1939-16.10.1941 wikariusz	10.11.1979 Majdan Królewski, Tarnobrzeg
120.	Kostka Andrzej	1907 Brzozów	1933	1940-1941 wikariusz, przeszedł do diecezji gorzowskiej	1985
121.	Świst Edward	1915 Futoma	1939	1941-1943 wikariusz; poza diecezją	1994, diec. koszalińsko-kołobrzaska
122.	Cieśliński Henryk	1910 Kielanówka	1931	1941-1942 katecheta; 1942-1943 katecheta w Sanoku III	01.03.1989 Przeworsk, Ślocina
123.	Jękot Paweł	1907 Rozwadów	1931	1942-1945 wikariusz	05.02.1992 Zarzecze k/Niska
124.	Dyszyński Ludwik	1908 Tuligłowy	1937	1942-1947 wikariusz	10.07.2004 Radymno
125.	Czyż Andrzej	1914 Besko	1938	1943-1945 wikariusz	19.06.1978 Stalowa Wola
126.	Zwil Jan mgr	1916 Brzesko	1939	17.03.1943-31.08.1943 wikariusz; 01.09.1943- 31.08.1944 katecheta; 01.10.1944-31.08.1948; urlop zdrowotny: 30.07.1946- 31.01.1949 i kapelania Sióstr w Olsztynie Częstochowskim, u Sióstr Bożego Miłosierdzia w Zakopanem, u Sióstr w Ro- kicicach, u Sióstr Urszulanek w Rabce, sierpień 1948- 31.01.1949; wikariuszem: 01.02.1949-18.08.1950. uczył w Liceum Pedagogicznym i Handlowym	27.05.1980 Rabka

127.	Szewczyk Mieczysław	1916	1939	01.09.1945-19.12.1946 wikariusz	27.05.1994 Stobierna
128.	Moskal Andrzej	1907 Biało- brzezi – Krosno	1933	12.10.1945 do śmierci; katecheta	16.01.1959 Sanok
129.	Przybylski Józef	1905 Milcza	1931	29.11.1945-26.03.1946 wikariusz	24.02.1977 Cieklin
130.	Jakięła Józef	1913 Jasionka	1937	1946-1947 wikariusz	
131.	Zubek Władysław	1905 Biało- boki	1931	01.09.1946-1961 ? katecheta	26.12.1976 Ostrów k/Przeworska
132.	Lechowicz Stanisław	1902 Wro- canka	1927	1946-1962 katecheta	23.11.1983 Wrocanka
133.	Szkolnicki Piotr	1918 Dublany k/Sambo- ra	1943	03.11.1947-08.08.1949 wikariusz	12.06.1993 Czudec
134.	Gąsiorzek Zygmunt	1917 Dynów	1941	1947 wikariusz	11.07.1995
135.	Skalny Władysław	1917 Buko- wina	1939	od sierpnia 1949- 07.11.1951 wikariusz	29.12.1984 Rzeszów Wilkowyja
136.	Skreńkowski Zygmunt	1922 Jarostaw	1949	18.09.1950-28.08.1953 wikariusz	08.03.1963
137.	Trygar Kazimierz	1928 Iwonicz	1951	1953-1957 wikariusz	Emerytowany proboszcz w Rymanowie
138.	Szczepański Stanisław	1929 Kosina	1953	1954-1958 wikariusz	Emerytowany proboszcz w Polańczyku
139.	Świstowicz Władysław	1920 Karo- łówka	1949	1955 wikariusz	13.12.2003 Lubaczów
140.	Twardzicki Bronisław dr	1929 Warzy- ce	1953	1957-1958 wikariusz	Pracuje w Kurii oraz w WSD
141.	Wojnar Czesław	1930 Wysoka Łańcucka	1956	1958-1959 wikariusz	Mieszka w Korczynie
142.	Stochla Edward	1934 Chmiel- nik Rzeszo- wski	1957	1958-1959 wikariusz	Emeryt; mieszka w rodzinnej parafii
143.	Kozioł Jan	1933 Bieżdzie dza	1957	1958-1960 wikariusz	Stalowa Wola, diec. sandomierska
144.	Sołtys Julian	1929 Lutoryż	1957	1959-1961 wikariusz	Rzeszów, Chrystusa Króla
145.	Janowski Władysław	1931 Doma- radz	1956	1959 – wikariusz	Zaczernie k/Rzeszowa
146.	Kawalec Janusz	1933 Dzików	1957	1959-1960 wikariusz	Poza diecezją
147.	Szajnowski Tadeusz	1919 Derzów pow. Zy-	1950	16.01.1959-16.02.1962 katecheta; w tym urlop	21.10.2001 Krosno,

		daczów		zdrowotny 1960-1962	Korczyna
148.	Matuła Józef	1927 Mazury	1958	1960-1966 wikariusz	Nisko – Malce, diec. sandomierska
149.	Cisek Tadeusz	1933 Trzeboś	1957	1960-1962 wikariusz	Emeryt w Hyżnem
150.	Ujda Stanisław	1929 Pilchów	1954	1961 – wikariusz	14.08.1996
151.	Śpiewła Eugeniusz	1922 Błażowa	1951	sierpień 1961-sierpień 1963; katecheta	18.11.1990 Korczyna
152.	Borowiec Emilian	1936 Budziwój	1959	1961-1963 wikariusz	24.07.1994 Sonina
152.	Wawrzyszko Antoni	1928 Munina	1956	01.08.1961-30.07.1964 katecheta	23.07.1993 Munina
153.	Preis Tadeusz	1934 Kosina	1958	1962-1964 wikariusz	Rezydent w Januszkowicach
154.	Turek Stanisław	1936 Jagięła	1960	1963-1965 wikariusz	Emeryt w Nowej Sarzynie
155.	Maziarz Jan	1929 Sie- klówka	1958	1963-1965 wikariusz	Kolbuszowa, parafia Św. Brata Alberta
156.	Kenar Władysław	1937 Iwonicz	1967	1964-1966 wikariusz	Proboszcz w Łańcucie
157.	Kochman Michał	1933 Ludwi- kówka	1957	1964-1965 wikariusz	16.07.1984 Łańcut
158.	Stanek Władysław	1932 Pstrago wa	1958	1965-1966 wikariusz	Emeryt w Kopytowej
159.	Wierzbiński Jan	1933 Kosina	1958	01.08.1965-01.07.1967 wikariusz	06.06.1995 Nowy Żmigród
160.	Włodarczyk Władysław	1937 Nawsie Koła- czyckie	1962	1965-1967 wikariusz	Obecnie diec. Sandomierska, Majdan Królewski
161.	Szypuła Władysław	1931 Zawadka	1957	1966-1968 wikariusz	Rzeszów Słocina, Dom Księży Seniorów
162.	Franuszkiewicz Edward	1935 Huta Komo- rowska	1960	1966-1968 wikariusz	Rudnik n/Sanem, diec. sandomierska
163.	Sudoł Adam mgr	1920 Lipnica	1944	1967-1995 proboszcz, dziekan, archiprezbiter	Emeryt w Sanoku
164.	Piotrowski Kazimierz	1940 Stracho cina	1965	1967-1969 wikariusz	Proboszcz w Iwoniczu Wsi
165.	Zagórski Stanisław mgr	1937 Wiśnio wa	1961	1967-1971 wikariusz	Kapelan szpitala w Jarosławiu
166.	Skiba Edward	1939 Kąty	1963	Lipiec 1968-10.07.1969 wikariusz	22.06.1975 Zalesie, pochowany w Żmigrodzie
167.	Guzik Stanisław	1936 Gło- wienka	1960	1968-1970 wikariusz	Emeryt w Jedliczu
168.	Gunia Piotr	1938	1962	1969-1972 wikariusz	Poza granicami

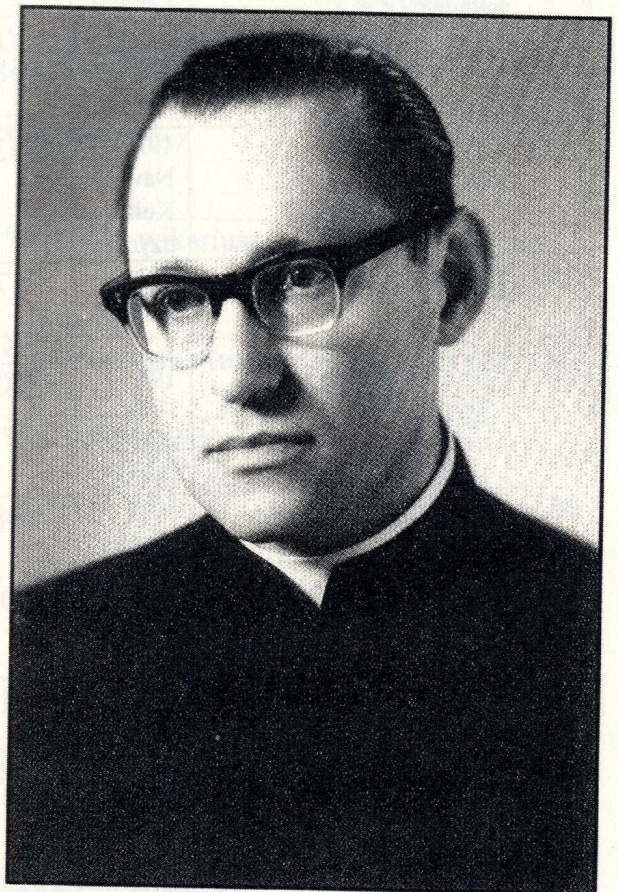
Ks. dziekan Bartłomiej Krukar, proboszcz w latach 1933-1938 (ze zbiorów)

Ks. prałat Antoni Porębski, proboszcz w latach 1939-1967 (rep. D. Szuwalski)

Ks. prałat Adam Sudol, proboszcz w latach 1967-1995.

Ks. prałat Marian Burczyk, proboszcz od 1995 roku. do 1997 roku

		Święcany			kraju
169.	Stawarz Edward	1932 Małcho wce	1957	10.07.1970-01.07.1972 wikariusz	29.05.2006 w wypadku
170.	Bełch Kazimierz dr hab.	1937 Zawad ka	1961	1971-1973 wikariusz	Prof. WSD w Przemysłu
171.	Bobola Andrzej	1941 Niebie- szczany	1967	1972-1976 wikariusz	Krzaki, dek. Ulanów, diec. sandomierska
172.	Siara Stanisław dr	1944 Ostrów k/Rady mna	1968	1972-1976 wikariusz	Proboszcz w Dukli
173.	Gałużka Józef	1941 Kobyle	1967	1973-1974 wikariusz	15.09.1988 Uherce
174.	Bieleń Julian	1939 Trzoso wa Ściezka	1965	1974-1978 wikariusz	Proboszcz w Krośnie- Turaszówce
175.	Sznajder Stanisław	1942 Kom- bornia	1969	24.06.1976-14.06.1977 wikariusz	Proboszcz W Przybyszówce
176.	Sitek Dominik	1941 Czudec	1967	24.06.1976-30.06.1978 wikariusz	03.10.1990 Pakoszkówka, pochowany w Czudcu
177.	Grabowski Zbigniew	1934 Marko wicze	1957	1978-1980 wikariusz	Należy do diecezji W Kanadzie
178.	Płaza Stanisław mgr	1950 Bierów ka	1974	1978-1981 wikariusz	Proboszcz w Rzeszowie-Zalesiu
179.	Mleczek Mieczysław	1946 Grabow nica	1977	1979-1981 wikariusz	Proboszcz W Białej
180.	Pacześniak Krzysztof mgr	1946 Zalesie	1970	1979 – 24.03.1984, jako wikariusz, a następnie:	Kapelan szpitala w Sanoku i rektor kaplicy św. Maksy- miliana
181.	Willer Wiesław	1944 Prze- myśl	1969	- 1979 wikariusz	Proboszcz w Cieklinie
182.	Ruszała Stanisław	1947 Nowa Wieś	1971	1980-1981 wikariusz	Proboszcz w Sanoku – Olchowcach
183.	Potoczny Tadeusz	1945 Trześ- niów	1971	01.07.1981-30.06.1983 wikariusz	Zmarł 18.06.2005 w Dębowie k/Przeworska
184.	Kaszowski Stanisław	1948 Skoło- szów	1973	1981-1983	Proboszcz W Hłudnie
185.	Gil Andrzej	1956 Kańczu ga	1981	1983-	Proboszcz w Besku
186.	Mierzejewski Zbigniew	1942 Łańcut	1975	1983 – wikariusz; przeszedł ze Zgromadzenia	Ze względu na stan zdrowia przebywa w Korczynie

				Księży Saletynów	
187.	Niziołek Tadeusz	1952 Gwoźnica	1979	1983 – wikariusz	Diec. Rzeszowska
188.	Sznaj Edward	1957 Jagiełła	1982	1984 – wikariusz	Proboszcz W Korczynie
189.	Gwizdak Jerzy	1954 Rak- szawa	1979	-1988 wikariusz	Proboszcz w Orłach – Zadąbrowiu
190.	Brzyski Ryszard	1958 Niebylec	1983	01.07.1985-30.06.1987 wikariusz	15.08.1987 w wypadku samochodowym
191.	Rusin Edward	1960 Lipnica	1985	1987-1989	Miłocin, diec. Rzeszowska
192.	Ryfa Edward	1960 Gniew- czyzna	1985	1987-	Błędowa Zgłobińska diec. Rzeszowska
193.	Wilk Henryk	1953 Ostrów k/Rady mna	1978	-1987	Samokłęski, diec. rzeszowska
194.	Buszta Wiesław	1954 Tarnaw ka	1981	1988-1989 wikariusz	Proboszcz W Pisarowcach
195.	Hendzel Henryk mgr	1962 Szebnie	1987	1989-1991 wikariusz	Nagorzyce, dek. Szewna, diec. Sandomierska
196.	Pietrycha Ludwik mgr	1959 Tarna- wiec	1984	1989-1992 wikariusz	Proboszcz we Wzdowie
197.	Rzeszut Czesław	1963 Ryszko wa Wola	1988	1989-	Prob.i kapelan DPS Folusz, diec. Rzeszowska
198.	Skrabut Zbigniew	1957 Niena- dowa Górna	1985	1991-1992 wikariusz	Proboszcz W Piwodzie
199.	Gierczak Andrzej	1963 Żura- wiczki	1989	1992-1993 wikariusz	Proboszcz w Boratynie
200.	Szajnar Andrzej mgr	1961 Łańcut	1987	1992 - wikariusz	Proboszcz w Wietrznie
201.	Siwiec Wiesław mgr	1964 Borek Stary	1989	1993-23.08.1996 wikariusz, a następnie od 23.08.1996 do 25.08.2007 katecheta I LO	Pracuje jako ojciec duchowny w WSD w Przemyślu
202.	Urban Tadeusz mgr	1965 Prze- myśl	1990	1993- 22.08.1997 wikariusz	Proboszcz w Krościenku k/Ustrzyk
203.	Szozda Adam mgr	1965 Tryńcza	1991	1993- 22.08.1996 wikariusz	Łańcut, kapelan szpitala
204.	Kawa Kazimierz mgr	1963 Budy Głogows kie	1998	1993-22.08.1997 wikariusz	Proboszcz w Nowej Sarzynie
205.	Kułaczkowski Jerzy dr hab.	1963 Rozwa- dów	1991	1993-1994 wikariusz	Pracownik naukowy USKW Warszawa
206.	Burczyk Marian mgr	1933 Długie	1957	01.08.1995-17.10.1998 proboszcz, dziekan,	17.10.1998; spoczywa w

				pralat	rodzinnej parafii – Długie
207.	Ossoliński Jerzy mgr	1964	1991	23.08.1996-22.08.1998 wikariusz	Wikariusz w Komborni
208.	Pocałun Lucjan mgr	1967 Dydnia	1992	23.08.1996- 22.08.1998 wikariusz	Pracuje w Kazachstanie
209.	Walczyk Leszek	1968 Łańcut	1994	23.08.1996-24.08.2000 wikariusz	Proboszcz w Prusieku
210.	Rosół Jacek mgr	1969 Przewo rsk	1994	23.08.1997-24.08.2001 wikariusz	Dyrektor Caritas archidiecezji przemyskiej
211.	Wajda Jacek mgr	1969 Korczy na	1995	23.08.1997-22.08.1998 wikariusz	Wikariusz w Jarosławiu Kolegiacie
212.	Wyczawski Robert mgr	1967 Zarzecze k/Jarosła wia	1993	22.08.1998-30.06.2003 wikariusz	Pracuje jako wikariusz w Krośnie Farze
213.	Marecki Wiesław mgr	1964 Wrocana	1989	22.08.1998-25.08.2000 wikariusz	Pracuje na misjach w Kamerunie
214.	Szczepański Dariusz mgr	1966 Rogóż- no	1993	22.08.1998-01.02.2002 wikariusz	Irlandia
215.	Skiba Andrzej dr	1948 Wesoła	1972	29.11.1998 – proboszcz, dziekan, pralat	
216.	Wilusz Janusz mgr	1966 Iwonicz	1992	25.08.2000-2005 wikariusz	Dyrektor Domu Rekolekcyjnego w Rzepedzi
217.	Janiec Artur mgr	1974 Leszcza wa Dolna	2000	25.08.2000-2005 wikariusz	Wikariusz w Łańcucie
218.	Miś Wojciech mgr	1966 Łąka k/Rze- szowa	1991	24.08.2001-20.06.2003 wikariusz	Proboszcz w Wisłoku Wielkim
219.	Grendus Mirosław mgr	1962 Radym no	1988	22.01.2002-08.07.2002 wikariusz i metodyk	Rzym
220.	Matuszewski Jacenty mgr	1947 Strzy- żów	1972	2002 - ; wikariusz, emeryt	
221.	Grzywna Tomasz mgr	1970 Grodzi- sko Dolne	1995	30.06.2003 - ; wikariusz	
222.	Pelc Ryszard mgr	1975 Gniew- czyzna Łań- cucka	2000	30.06.2003-2005 wikariusz	Wikariusz w Przemyślu Kazanowie
223.	Prajsnar Paweł mgr	1977 Krosno	2003	27.06.2005 - ; wikariusz	
224.	Śliwa Rafał mgr	1979 Harta	2005	27.06.2005 - ; wikariusz	
225.	Drewniak Ireneusz	1980	2005	27.06.2005- ; wikariusz	

	mgr	Jarosław			
	Uzupełnienie:				
226.	Dobrowolski Wojciech	1874 Bryły	1899	01.08.1906-15.11.1906 wikariusz	22.03.1928
227.	Juszczyk Franciszek	1890 Rzegociny	1914	31.12.1915-21.02.1917 kapelan wojskowy byłej armii austriackiej z siedzibą w Sanoku	07.11.1950 Kłodzko

Ks. pralat dr Andrzej Skiba, proboszcz od 1998 roku

Nota biograficzna

Śp. ks. mgr **ROMAN KOSTIKOW**
urodził się dnia 1 lutego 1901 roku

w Jaśle. Święcenia kapłańskie otrzymał dnia 27 maja 1923 r. w Przemyślu. Od roku 1923 do 1928 pracował jako wikariusz i katecheta w parafiach Łańcut i Błazowa, a w latach 1928 - 1931 był proboszczem w parafii Kąkolówka. W roku 1931 przeszedł do duszpasterstwa wojskowego i pracował z początku jako kapelan garnizonu w Wilnie, a potem jako proboszcz parafii wojskowej w Sanoku. W roku 1939 dostał się do niewoli niemieckiej i przebywał w obozach w Dorsten, Dössel i Lubece.

Po wyzwoleniu był naczelnym kapelanem obozu w Doste-Dössel, a następnie dziekanem I-go Korpusu Armii Brytyjskiej w Niemczech. W grudniu 1945 roku wrócił do Ojczyzny i poświęcił się pracy duszpaster-

skiej na Dolnym Śląsku. Jego wielka gorliwość duszpasterska i ujmujące obchodzenie się z wiernymi, zjednało mu miłość i szacunek parafian jak również współbraci kapłanów. Chorując od dłuższego czasu, poddał się leczeniu w Klinice Uniwersyteckiej we Wrocławiu i tu nagle zakończył swój żywot w dniu 14 lutego 1950 roku. Rodzina i bracia w kapłaństwie zabrali jego doczesne szczątki do Nowej Soli, gdzie w dniu 17 lutego 1950 roku odbył się pogrzeb przy udziale niezliczonych rzesz wiernych. Uroczystą Mszą św. żałobną odprowadził i na cmentarz odprowadził O. Prowincjał O.O. Kapucynów z Krakowa. W imieniu J.E.Ks. Administratora Apostolskiego pożegnał go Ks. Radca Jan Piskorz.

Ks. Andrzej Skiba

Pielgrzymka Służby Więziennej do Częstochowy

W niedzielę 14 października odbyła się Ogólnopolska Pielgrzymka Służby Więziennej do Częstochowy. Wzięła w niej udział delegacja z Aresztu Śledczego w Sanoku, z p. Dyrektorem Zarzycznym i ks. Jacentym Matuszewskim, kapelanem oraz kilku funkcjonariuszy z rodzinami.

Po przybyciu do Częstochowy

uczestnicy pielgrzymki zebrali się pod Bramą Lubomirskich, skąd udali się do Kaplicy Cudownego Obrazu. Tam miała miejsce wspólna Eucharystia o godzinie 11, którą koncelebrowali księża kapelani więzień z całej Polski. Następnie w Sali Jana Pawła II zostały wygłoszone okolicznościowe referaty. O godzinie 13.30 wszyscy uczestnicy wzięli udział w Drodze

Krzyżowej, którą prowadził kapelan z Białegostoku.

Po zakończeniu oficjalnego programu i osobistej modlitwie pielgrzymi z Sanoka pełni wrażenia wrócili do domu. Mamy nadzieję, że te przeżycia duchowe dodadzą im siły w trudnej i odpowiedzialnej służbie.

Ks. Tomasz Grzywna

Ambasador Polski

z ks. Pralatem Adamem Sudolem

o jego spotkaniach z niedawno zmarłym księdzem Zdzisławem Peszkowskim

rozmawia ks. Tomasz Grzywina

- Kiedy ks. Pralat poznał ks. Peszkowskiego?

- Ze słyszenia znałem go już pod koniec lat 50-tych. W Sanoku odbywały się wtedy uroczystości związane z rocznicą Gimnazjum. Prawdopodobnie była to 70 rocznica pierwszej matury (1958 r.) Skorzystano z tego, że była pewna odwilż i urządzono ten zjazd na dużą skalę i te wiadomości rozeszły się po diecezji. Ja byłem wtedy wikariuszem w Stalowej Woli, ale często zajeżdżałem do Rzeszowa do proboszcza Fary, ks. Stączka, który pochodził z pobliskiego Sanokowi Jaćmierza i od niego miałem wiadomości, że takie uroczystości były w Sanoku i że na nie przyjechał ks. Peszkowski. Miał wtedy podobno płomienne kazanie, które pozostało w pamięci sanoczan. Gdy przyszedłem do Sanoka jeszcze o tym mówiono. Słyszałem więc o nim już pod koniec lat 50-tych.

- A pierwsze osobiste spotkanie?

- Do Sanoka przyszedłem w 1967

roku jako proboszcz, choć formalnie jako wikary, ponieważ władze nie chciały mnie zatwierdzić jako proboszcza, ale spełniałem wszystkie obowiązki proboszczowskie. Na terenie Parafii Farnej w Sanoku mieszkała matka ks. Peszkowskiego, Maria Peszkowska. Ich rodzinny dom mieścił się przy ulicy Jagiellońskiej w pobliżu „Okęcia”. Ks. Zdzisław nazywał go dworkiem; rodzina jego była bowiem dosyć zamożna i miała pochodzenie szlacheckie – stąd herb Jastrzębiec. W 1967 roku ojciec ks. Peszkowskiego już nie żył. Żyła matka, więc ks. Zdzisław przyjeżdżał do niej. I to właśnie niedługo potem spotkaliśmy się po raz pierwszy. Niestety przed kilku laty ich rodzinny dworek został rozebrany, tak, że nie ma śladów materialnych po tej rodzinie.

- Czy ks. Pralat pamięta rodzinę ks. Peszkowskiego?

- Z tego, co wiem Peszkowscy pochodzili z tzw. Kongresówki, czyli zaboru rosyjskiego. Kto był zagrożo-

ny więzieniem uciekał do Galicji, gdzie było dużo więcej wolności. Jednym z takich uciekinierów był ojciec ks. Peszkowskiego, który osiadł w Sanoku. Miał tu znaną cukiernię, do której przychodzili zamożni mieszkańcy.

Rodzina Peszkowskich miała trzech synów. Zdzisław był najstarszy, było także dwóch młodszych braci. Jeden mieszkał za granicą, a drugi w Sanoku prowadził cukiernię po ojcu.

Jeśli chodzi o braci, to mogę powiedzieć tyle, że po pewnym czasie jego brat cukiernik przeniósł się do Krakowa, gdzie zbudował dom i założył cukiernię. Tam zmarł, ale został pochowany w Sanoku. Drugi brat w jeszcze w czasie wojny znalazł się na Węgrzech, potem przedostał się na Zachód i brał udział w walkach w Dywizji gen. Maczka. Potem udał się do USA, gdzie osiadł na stałe. Obaj bracia byli żonaci, ale bezdzietni.

- Jaki był cel przyjazdu ks. Peszkowskiego do Polski, poza odwiedzinami matki?

- Trudno mi powiedzieć, czy nasze spotkanie w Sanoku było już w pierwszym roku mojego proboszczowania, ale prawdopodobnie tak, gdyż ks. Zdzisław co roku przylatywał z Orchard Lake, gdzie mieszkał na stałe, do Rzymu z młodzieżą pochodzenia polskiego, a stamtąd do Polski. Tu, w Polsce, zawoził młodych Polonusów do miejsc związanych z historią – Warszawa, Kraków, Częstochowa, Gdańsk. Chciał, aby ta młodzież polonijna utwierdziła się w polskości i pokochała ojczystą historię. Spełniał dojrzałą patriotyczną misję. Przylatując do Polski za każdym razem odwiedzał matkę w Sanoku. Przychodził wtedy do mnie, jako proboszcza, odprawiał Mszę św., mówił kazania, spotykał się z kolegami. Ponieważ byłem wyświęcony w 1944 roku mój jubileusz 25-lecia kapłaństwa wypadł w 1969 roku. Na tym jubileuszu był obecny i przemawiał ks. Peszkowski. Mam zdjęcie uczestników tego zjazdu; wśród uczestników jest on obecny.

Ks. Zdzisław troszczył się bardzo o chorą matkę. Postarał się nawet, aby obok bratowej, opiekowała się nią także specjalnie przysłana do Sanoka Siostra Służebniczka. Ta opieka trwała ostatnie kilka miesięcy aż do śmierci staruszki w 1970 roku.

- *Czy po śmierci matki ks. Peszkowski nadal często bywał w Sanoku?*

- Mimo śmierci matki ks. Peszkowski przyjeżdżał w dalszym ciągu do Sanoka, bo żył tu brat, bratowa, w domu nazywanym dworkiem. Przyjeżdżał także na uroczystości parafialne, jak i na uroczystości związane z Gimnazjum.

- *Czy przyjeżdżał regularnie, nawet w okresie stanu wojennego?*

- Może miał z rok przerwy, ale raczej zawsze przyjeżdżał. Każdego roku spotykał się z kard. Wyszyńskim, kard. Wojtyłą w Bachledówce koło Zakopanego. Był bardzo blisko prymasa i dzięki temu, być może, miał możliwości przyjazdu do Polski dość często. Być może także komuniści uważali, że warto go wpuszczać, aby młodzież polonijna z USA poznawała Polskę. Ks. Peszkowski wspierał materialnie Episkopat i KUL; mówił mi, że nie ma już możliwości ponad to wspierać diecezji czy parafii.

- *Czy w tych czasach, w latach 70-tych i 80-tych, mówił publicznie o zbrodni katyńskiej?*

- Nie potrafię dokładnie sprecyzować, ale ja sam o tym wiele razy mówiłem, więc być może i on powiedział publicznie. Prywatnie z pewnością opowiadał o tym wiele razy.

- *Czy spotkał się z nim ks. Prałat w czasie swoich wyjazdów do USA?*

- Ponieważ znałem się dobrze z ks. Peszkowskim, to kiedy udało mi się uzyskać paszport i wizę do USA (po czterestu latach starań) to marzyłem o tym, aby tam się z nim spotkać. W USA byłem dwa razy: w 1972 r. i wtedy nie widziałem się z ks. Peszkowskim, oraz drugi raz w 1976 r. Wtedy będąc u siostry i brata, poleciałem z Nowego Jorku do Detroit i tam przyjechałem po mnie na lotnisko ks. Peszkowski. Następnie zawiózł mnie do Orchard Lake, gdzie wykładał w Seminarium Duchownym (dla księży

polskiego pochodzenia) i był propagatorem patriotyzmu i polskości. Oprowadzał mnie po salach wykładowych, potem tam nocowałem i po Mszy św. zapoznał mnie z profesorami, z których niektórzy pochodzili wprost z Polski, a inni wychowani byli już w USA. Byli nawet tacy, którzy po polsku mówić nie bardzo już umieli. Mieszkanie ks. Peszkowskiego było jakby muzeum polskości, a on sam był jakby jej ambasadorem. Na drugi dzień obwiał mnie po okolicy, po parafiach polonijnych i zawiózł mnie do Detroit do ks. Proboszcza Wincentego Oberca. Ten kapłan pochodził z Rymanowa i przed wojną skończył dwa lata Seminarium Przemyskiego. W dniu, kiedy miał przyjechać do seminarium leśnego do Brzozowa został schwytyany przez Niemców i zesłany do obozu w Dachau. Przeżył obóz, a potem wyjechał do USA, ukończył seminarium i został kapłanem. U ks. Oberca mieszkałem przez tydzień, i zwiedzaliśmy okolicę, choć już nie osobiście z ks. Peszkowskim.

- *Czy po powrocie do Polski ks. Peszkowski nadal często odwiedzał Sanok?*

- Ponieważ w 1989 roku ks. Peszkowski zamieszkał w Warszawie, to nadal przyjeżdżał do Sanoka. Miał jednak dużo zajęć, tak, że te wizyty nie były wiele częstsze niż wcześniej. Zawsze przysyłał mi pozdrowienia,

życzenia, swoje książki, broszury. Ostatni raz spotkaliśmy się w 2005 roku, gdy przyjechał na uroczystości szkolne.

- *Jak zapisał się w pamięci ks. Prałata?*

- Już po jego śmierci miałem telefon od jego koleżanki z Wrocławia pani Fastnacht, której rodzice mieli przed wojną w Sanoku drukarnię. Opowiadała mi, że Zdzisław był w młodości chłopcem bardzo wesołym i ruchliwym, że miał dużą powodzenie u dziewcząt, i nikomu wtedy nie przychodziło do głowy, że kiedyś będzie księdzem. Dlatego wszyscy koledzy i koleżanki przyjęli z olbrzymim zaskoczeniem, że ten wesoły i aktywny harcerz, elegancki kawalerzysta i ułan został księdzem. Tłumaczyli sobie to przeżyciami wojennymi, a w szczególności katyńskimi. Tu dopatrywali się źródła jego drogi kapłańskiej.

Ja mogę powiedzieć tyle, że w mojej ocenie jest on najwybitniejszym, najpopularniejszym współcześnie sanoczaninem, znanym w Polsce i za granicą. Ks. Peszkowski miał wielkie pasje. Po pierwsze kapłaństwo, potem nabożeństwo do Matki Najświętszej, pasję harcerza oraz wielką dumę z tego, że wywodzi się z Sanoka. Myślę, że pamięć po nim będzie trwała długo w naszych sercach.

- *Dziękuję serdecznie za rozmowę*

Czy wiesz, co nosisz ?

Jestem osobą młodą i wierzącą. Ostatnio postanowiłam kupić sobie krzyżyk aby przez całe moje życie był dla mnie amuletem, znakiem, oparciem. Poszłam więc do złotnika i spodobał mi się pewien. Kupiłam go. Następnie usłyszałam, że to krzyż celtycki. Dla mnie każdy krzyż był i jest symbolem Boga, ale w różnych publikacjach krzyż celtycki ma jakas ezoteryczna symbolikę. I tu moje pytanie. Czy jeżeli jestem chrześcijanka mogę nosić taki krzyż i co on tak naprawdę symbolizuje i jak do niego odnosi się Kościół. Z góry dziękuję!

lety, talizmany, kadziidełka, karty tarota i inne dziwne akcesoria „magiczne”. Na jednej ze stron takiego sklepu można przeczytać: „Krzyż celtycki symbolizuje zgodność indywidualnego „ja” z całym wszechświatem. Przyporównuje się go do pomostu między światami, ponieważ rozwija zdolność telepatii,

przezwyciężyć problemy, minać zakręty losu. Chroni przed niebezpieczeństwami podczas podróży, także duchowych. Dzięki niemu stajemy się odporniejsi na choroby, potrafimy stać w obronie swoich racji i dążyć do wyznaczonego celu”.

Po przeczytaniu powyższych informacji chrześcijanin staje przed nieładnym dylematem. Czy wolno mu założyć coś takiego? Na pewno chrześcijanie nie powinni NICZEGO traktować jako amulety. Czytelniczka napisała zaś: „postanowiłam kupić sobie krzyżyk aby przez całe moje życie był dla mnie amuletem, znakiem, oparciem”. Jeśli to ma być motywacja noszenia krzyżyka,

Na pytanie nadesłane przez Czytelnika odpowiada Roman Zajac - bibliista i demonolog z KUL.

Wydaje mi się, że krzyże celtyckie są bardzo popularne i wpływ na to ma między innymi popularność Irlandii. Nie bez powodu w jednej z piosenek pojawiają się słowa: „Kocham cię jak Irlandię”, a dzień świętego Patryka znajduje w Polsce wielu chętnych do świętowania. Jest również moda na Celtów, na króla Artura i na św. Graala. Co ciekawe krzyżyki celtyckie są bardzo często w ofercie „sklepów ezoterycznych”, gdzie sprzedaje się amu-

jasnowidzenia, telekinezy, daje wene twórczą i natchnienie. Talizman ten dziła ochronnie, pozwala zyskać pewność siebie, zrozumieć przywiązanie do swoich korzeni i tradycji. Odgania negatywną energię, pomaga

radzę się poważnie zastanowić. Katolicy nie wieszają sobie na szyi krzyżyków, czy medalików, aby były ich amuletami. Takie magiczne myślenie jest całkowicie błędne i niechrześcijańskie.

Niezależnie od wykorzystywania krzyży celtyckich przez sprzedawców „ezoterycznych gadżetów” należy powiedzieć otwarcie, że krzyż celtycki jest jedną z form krzyża akceptowanych przez Kościół jako religijny symbol chrześcijan. Jak wiadomo tych form jest bardzo wiele. Krzyż celtycki jest np. podobny do tzw. krzyża koptojskiego. On również zawiera

motyw koła w środku, ale oprócz tego między ramionami znajdują się 4 gwoździe, ułożone promieniście.

Nie będę więc odradzał Czytelnicze noszenia krzyża celtyckiego (o ile nie będzie on traktowany jak amulet), aczkolwiek uważam, że wybór takiego właśnie krzyża jest raczej kwestią pewnej mody. A teraz kilka słów na temat pochodzenia krzyża celtyckiego. Napisano oczywiście wiele artykułów prezentujących różne teorie tłumaczące jego genezę. Z pewnością są osoby bardziej ode mnie kompetentne w tej materii. Ogranicze się więc do minimum, a zainteresowanych odeślę do literatury fachowej.

Koło z dwiema przeciętymi osiami to jeden z najstarszych symboli solarnych Indoeuropejczyków, występujący zresztą nie tylko u Celtów, motyw pojawia się np. wśród Słowian wschodnich. Okrąg w środku interpretowany bywa również jako mandala (w tym wypadku symbol nieskończoności, doskonałości lub cykliczności

czasu). Pochodzenie równoramienne krzyży połączonych z okręgiem jest więc przedchrześcijańskie. Chrześcijańska wersja krzyża celtyckiego została trochę zmodyfikowana: ma wystające poza okrąg wszystkie ramiona i bardziej wydłużone dolne ramię stanowiące podstawę, dzięki czemu przypomina w większym stopniu klasyczny krzyż chrześcijański (łaciński). Legenda jakoby ten kształt wymyślił św. Patryk, rysując okrąg w centrum łacińskiego krzyża, jest niemożliwa do zweryfikowania. W każdym razie takie właśnie wysokie, kamienne krzyże z okręgiem, niekiedy ozdobione runicznymi inskrypcjami, stawiano już na pewno od VIII wieku w celtyckich rejonach Wysp Brytyjskich jako krzyże chrześcijan.

Często prezentowany jest pogląd, że krzyż celtycki stanowi symbol połączenia starej religii z nową, wskazując na swoistą symbiozę chrześcijaństwa i wierzeń celtyckich. Trudno

powiedzieć na ile jest to prawda, ale faktycznie chrześcijaństwo zostało przyjęte na Wyspach Brytyjskich zdumiewająco szybko i bez większych oporów. Znaczący mówią nawet, że religia celtycka ułatwiła zaszczerpienie tam chrześcijaństwa, gdyż druidzi odnajdywali w chrześcijaństwie idee i pojęcia, które były pokrewne ich wierzeniom. Była to dość powszechna praktyka, że pogańskim symbolom nadawano chrześcijańską treść, gdyż świat symboli jest głęboko zakorzeniony w każdej kulturze.

Jedno jest pewne: krzyż celtycki łączy bogatą symbolikę krzyża (cztery strony świata, połączenie rzeczywistości ziemskiej oraz nadprzyrodzonej itd.), z równie bogatą symboliką koła. Katolicy interpretować mogą koło w całości chrześcijański sposób jako symbol aureoli Chrystusa, nieskończonej miłości Boga, Eucharystii lub wieczności.

Ze strony internetowej

„Muzyka dawnych wieków”

21 października 2007 odbył się w naszym kościele koncert działającego przy parafii zespołu wokalnego „SOUL” zatytułowany „Muzyka z dawnych wieków”. Zespół wystąpił w barwnych barokowo-renesansowych strojach śpiewając utwory dawne religijne i świeckie. Koncert ten wpisuje się w realizację zadania: „Cykl jubileuszowych koncertów oraz udział w międzynarodowych i ogólnopolskich festiwalach zespołu wokalnego Soul”, dofinansowanego przez Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego w ramach programu „Mecenas kulturalny”, za co serdecznie dziękujemy Zarządowi Województwa Podkarpackiego.

W sobotę, 20 października, zespół wziął udział w XI Ogólnopolskim Festiwalu Pieśni Religijnej „CANTATE DEO” w Rzeszowie zdobywając drugie miejsce. W festiwalu wzięło udział 17 zespołów z całej Polski. Zespół Soul zaśpiewał sześć utworów religijnych, począwszy od pieśni dawnych z XVI wieku aż po aranżacje współczesne i utwory gospel, które bardzo podobały się publiczności.

Red.

Góra Przemienienia

Tygodnik parafii Przemienienia Pańskiego w Sanoku

Redaguje zespół: ks. Andrzej Skiba, ks. Tomasz Grzywna.

Korekta: Redakcja.

Redaktor techniczny: Stanisław Rocha.

Adres redakcji: ul. Grzegorza 5, 38-500 Sanok.

Wydawca: Parafia Przemienienia Pańskiego w Sanoku **Tel:** 0 13 463 19 98.

Druk: www.drukpiast.com